

Léghajóba csalt áldozatok

A fővárosban legutóbb két ügyes csaló járt, akik több gazdag polgárt nagyobb összeg erejéig becsaptak. Elegánsan öltözködtek s ahová beállítottak, mérnököknek mondták magukat. Azt állították, hogy feltalálták a kormányozható léghajót, s hogy szavuknak nagyobb hitelt szerezzenek, egy Németországban kiállított szabadalom-levelet mutattak föl, amely az általuk föltalált léghajóra vonatkozott.

Azonkívül egész halom ajánlólevél volt náluk külföldi szak-kapacitásoktól, amelyekkel a hiszékeny embereket becsapták. Hogy minél többen menjenek lépre, a fővárosi és vidéki lapokban többször ilyen kishirdetést tettek közzé:

Kormányozható léghajó.

Pompás üzlethez tökével rendelkező egyén kerestetik. A találmány uj és már szabadalom is van rá.

Értekezések: Mindennap d. e. 10—12 és délután 6—7-ig Vadászkiürtszálló II. em. 21.

A hirdetésre különösen a vidékről reagáltak sokan, első sorban egy nyugalmazott közös hadseregbeli százados, akinek már régi álma volt a kormányozható léghajó megvalósítása. Az ügyes gazemberek érintkezésbe léptek vele, és a századossal úgy el tudták hitetni a kormányozható léghajó dolgát, hogy az meghívta őket birtokára és hosszabb ideig vendégül látta őket.

A szélhámosok háromezer forintot csaltak ki tőle. — Másik áldozatuk egy fővárosi előkelő miniszteri hivatalnok, aki három részletben ezerkétszáz forintot adott nekik.

És ki tudja, még hány embert csaptak volna be, ha egy bécsi lapban meg nem jelenik egy közlemény, amely őket, mint csalókat leplezte le. A két jómadár erre hirtelen odább állt. Becsapott ügyfeleik hiába keresték őket, már csak hült helyét találtak a „feltalálók”-nak.

A károsultak végre is a rendőrséghez fordultak, de itt sem segíthettek rajtuk, mert a jómadarak akkor már messze jártak a fővárostól. Budapesten mint Osterlamm Rikárd és Helfer Zsigmond német mérnökök szerepeltek és azt állították, hogy eddig állandóan Bécsben tartózkodtak.

A rendőri nyomozat konstatálta, hogy a csalók egyike tényleg egy elzüllött német mérnök, társa pedig morvaországi illetőségű szökevény katona. A fővárosi rendőrség tegnap értesült arról, hogy a csendőrök elfogták őket Kassán. A két szélhámos katonaruhába bujt és így akart átszökni a határon. Több mint kétezer forint készpénzt találtak náluk. Mind a kettőt elzárták és erős őrizet alatt tartják.

1900. június

Felszállt a kormányozható léghajó

Zeppelin német gróf, egy 70 éves nyug. tábornok már évek hosszú sora óta foglalkozik a kormányozható léghajó elkészítésével. A tudományos alap, melyen terveit és számításait készítette, bizalmat ébresztett nem csupán tudományos körökben, hanem vállalkozóknál is. Társaság alakult, mely Zeppelin tervei szerint óriási léggömböt készíttetett.

A bodeni tavon Friedrichshafennél készült el a kormányozható léghajó, s onnan tette meg próbaútját többszörös elhalasztás után július 2-án este.

Napok óta lesték már a nagy eseményt. A part környéke el volt lepve, a tavon gőzhajókon, csónakokon várakozott a közönség. De mindig szeles volt az idő, a léggömböt sem bírták kellőleg fölszerelni a kitűzött időre.

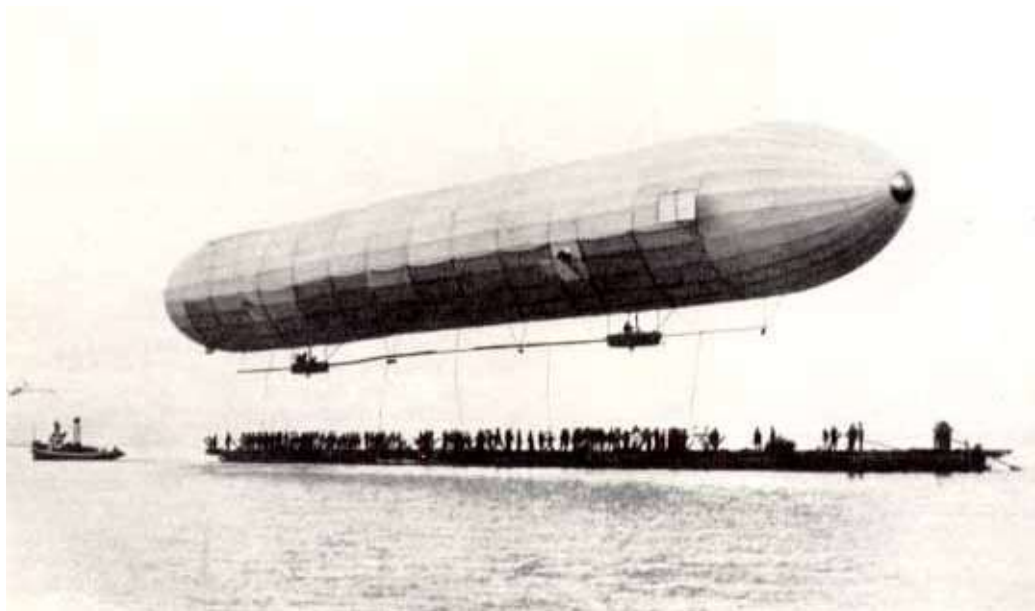
Végre júl. 2-án esti nyolcz órakor az idő is kedvező volt, teljes szélcsönd, s a léghajó megtette első rövid útját. Nézőközönség akkor kevés volt. A fölszállás nem hiúsult meg, a mi azt látszik bizonyítani, hogy az egyensúlyt Zeppelin jól kiszámította. A tetemes súlyú hajtó-készüléket és öt utast a nagy léggömb fölvitte, s a kormányzás hatását bizonyítja, hogy a leszállás is szerencsésen megtörtént. A készülékek jól működtek, de az erősödő szél ellen a csavarok ereje nem volt elég.

Az eredményről megoszlanak a vélemények. A szél erejét Zeppelin léghajója nem bírja legyőzni, de nyugodt levegőrétegben kormányozhatónak mutatkozott. A technikai vívmányokban tehát - meglehet - egy új és határozott lépés történt.

A léghajó lassan emelkedett, dél felé fordult, majd emelkedő és süllyedő mozdulatokat tett, amelyek mind sikerültek. Később ismét megváltoztatta állását és több fordulatot tett. Végül épen a tó fölött megállt. Akkor körülbelül ötszáz méter magasan lehetett. Egyszerre gyöngye szél kerekedett, és éjszak-kelet felé hajtotta a léghajót.

A léghajó hét-nyolcz kilométerre szállt le attól a helytől, ahonnan fölszállt és a nyílt tavon, Immenstadt mellett állva maradt, anélkül, hogy tovább mozgott volna. Az utazás 18 perczig tartott. A léghajó megtöltésére alkalmas gázt illetőleg szükséges újabb kutatás. Még több próbafölszállás is lesz. Amikor Zeppelin gróf visszatért a levegőben tett útjáról, a Württembergi király nevében Vilmos urachi herczeg üdvözölte.

A szakértők vélekedése Zeppelin léghajójáról nagyon tartózkodó. Azt mondják, hogy Renard és Krebs franczia tiszték 1884-ben már elértek oly eredményt, mint Zeppelin, sőt többet, mert képesek voltak oda visszatérni, ahonnan elindultak.

A Zepplin I. indulása

Úszó hangár a Bódeni tavon

Korabeli képeslap

1900. július

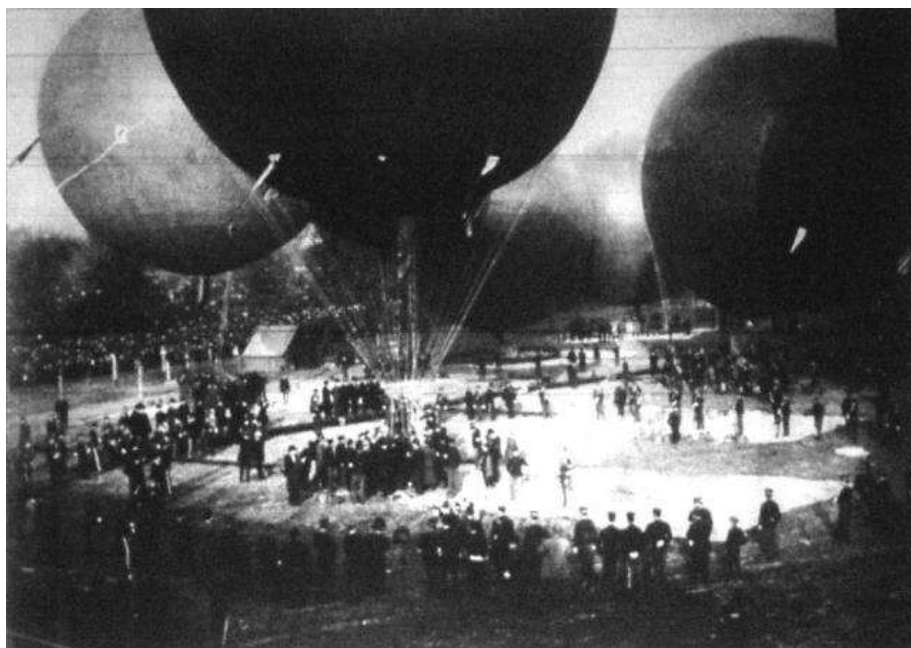
1900. július 2.

Felszáll az első Zeppelin-hajó

Kíváncsiak százai figyelik várakozással a Bodeni-tó-parti Friedrichshafenben Ferdinand von Zeppelin gróf kísérletét, hogy szivar alakú gépével átrepül a tó felett. A hidrogénnel működő, merev léghajónak sikerül 400 m magasra emelkedni. 17 perc múlva mégis eltörik a magassági kormány, behorpad a burok és a léghajó a tóba zuhan. A benn ülők nem sérülnek meg. A sajtó a repülési kísérlet sikertelenségét adja hírül. A 128 m hosszú merev léghajót két 16 lóerős Daimler-motor hajtotta meg. A gyúlékony külső burok textíliából készült. Az alumínium gázrekeszeket hidrogénnel töltötték meg, a térfogat 11 327 m³ volt. A kudarc ellenére a 62 éves Zeppelin gróf nem adja fel a további próbálkozást. 5 évvel később, új léghajóval újra kísérletet tesz.

Léghajó-verseny

A párisi világkiállítás alkalmával bemutatott különféle szerkezetű léghajók hasznavehetőségének kitüntetésére az utolsó versenyt október 9-én tartották meg. Ekkor de La Vault gróf Centaure nevű léghajóján elindulva, 35 óra múlva ért Kseir-be (Oroszország) s így az 1900 kilométernyi utat majdnem a postagalamb gyorsaságával tette meg.

Egy másik léghajós Balsan 28 óra alatt a párisi kiállítás területéről orosz Lengyelország Lublin nevű városába ért. A harmadik léghajós Faure I. 19 óra alatt 950 kilométernyi utat megtéve Párisból az Odera melletti Schimitzbe jutott el.

1900. október